

**AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun elmi və elmi-təşkilati
fəaliyyəti haqqında 2017-ci ilin yarımillik
H E S A B A T I**

**ELMI TƏDQIQAT İŞLƏRİ PLANLARININ YERİNƏ YETİRİLMƏSİ HAQQINDA ÜMUMİ
MƏLUMAT VƏ ALINMIŞ MÜHÜM NƏTİCƏLƏR**

2017 ilin yarımillik müddətində AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunda elmi-tədqiqat işləri **riyaziyyat və mexanika** sahələri üzrə aparılmışdır. Bu sahələr 5 istiqaməti əhatə edir: 4-ü riyaziyyat, 1-i mexanika:

- **Harmonik və qeyri-harmonik analiz.** (AMEA-nin müxbir üzvləri: Bilal Bilalov, Vaqif Quliyev, prof. Həmdulla Aslanov, r.e.d. Vüqar İsmayılov)
- **Diferensial tənliklərin spektral və keyfiyyət nəzəriyyəsi.**
(AMEA-nin müxbir üzvü Rauf Hüseynov, professorlar: Misir Mərdanov, Əkbər Əliyev)
- **Optimal idarəetmə nəzəriyyəsi** (AMEA-nin müxbir üzvü, prof. Misir Mərdanov)
- **Qeyri xətti dinamika məsələlərində idarəetmənin vizuallaşdırma komputer texnologiyaları.** (dos. Həsən Nağıyev)
- **Cəbr və riyazi məntiq.**
- **Elm və texnika tarixi.** (dos. Əli Babayev)
- **Deformasiya olunan bərk cism, maye və qaz mexanikasının nəzəri və tətbiqi problemləri.** (professorlar: Cəfər Ağalarov, Vaqif Hacıyev, Qabil Əliyev, Lətif Talıblı, AMEA-nin müxbir üzvü, t.e.d. Qeylanı Pənahov)

Göstərilən istiqamətlər üzrə elmi-tədqiqat işləri 18 mövzu, 104 işdən 78-i riyaziyyat, 27 isə mexanika üzrədir.

İl	Prob-lem	Mövzu	İş	Mər-hələ	Tamamlanmış			Mühüm nəticə-lər
					Mövzu	İş	Mər-hələ	
2017	6	18	104	-	-	-	-	

Hesabat müddətində İnstitut alimlərinin tədqiqatları Azərbaycan MEA Rəyasət Heyəti tərəfindən təsdiq edilmiş Azərbaycan MEA-nın tədqiqatlarının prioritet istiqamətlər proqramına uyğun olaraq aparılmışdır.

İnstitut alimləri göstərilən istiqamətlər üzrə bəzi elmi nəticələr almış, müxtəlif beynəlxalq və respublika səviyyəli elmi konfrans, simpozium, seminarlarda müzakirə etmiş, jurnallarda çap olunmuş və mütəxəssislər tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

2017-ci ilin iyun ayında İnstitutun Elmi Şurasının iclaslarında 18 mövzunun hər bir işi üzrə elmi işçilərin hesabatları dinlənilmişdir.

**AMEA Rəyasət Heyətinin 11 fevral 2015-ci il tarixli 5/3 nömrəli qərarı ilə
maliyyələşdirilməsi tövsiyyə edilən elmi tədqiqat proqramı təsdiq edilmişdir:**

"Lokal Morri tipli fəzalarda harmonik analizin müasir problemlərinə tətbiqləri" (ikiillik)
21.02.2015-21.02.2017-ci il.

Rəhbər: AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Vaqif Quliyev

Alınmış nəticələr Morri tipli fəzalarda divergent tipli tənliklərin həllərinin aprior qiymətləndirmələrində, kəsr tərtib və xüsusi törəmli elliptik və parabolik tənliklərin həllərinin keyfiyyət xassələrinin və bir sinif qeyri-xətti diferensial tənliklərin həll olunma məsələsinin öyrənilməsinə tətbiq olunmuşdur.

TƏTBIQ OLUNMUŞ ELMI NƏTİCƏLƏR

"Maye və qaz mexanikası" şöbəsinin əməkdaşları

- Qeyri-Nyuton neftlərin reoloji parametrlərinə sərhəd qatının təsirlərini tədqiq etmiş, alınmış nəticələri Azərbaycanın neftqaz yataqlarında və boru kəmərlərində (Bakı-Ceyhan) istifadə etmək olar.
- Qazlı maye axınlarında elektrokinetik proseslərin qaz yaranmalarına təsirləri tədqiq edilmiş, alınmış nəticələr qan damarlarında qanın hərəkət məsələlərinə tətbiq oluna bilər.

"Tətbiqi riyaziyyat" şöbəsinin əməkdaşları Lay kollektorunun deformasiyasını nəzərə almaqla, qazın qeyri-xətti süzülməsinin və boruda qeyri-stasionar axınının inteqral modeli qurulmuş və alınan nəticə neftqazçıxarmada müxtəlif üsullarla quyuların istismarında və hasilatın artırılması üçün istifadə edilə bilər.

FUNDAMENTAL ELMLƏ TƏHSİLİN QARŞILIQLI ƏLAQƏSİ.

İnstitutun əməkdaşları elmi işləri ilə yanaşı ölkəmizin müxtəlif təhsil müəssisələrində (Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında İdarəçilik Akademiyası, Sumqayıt Dövlət Universiteti) mühazirələr oxumuş, ixtisas kursları aparmış, bakalavr və magistr dissertasiya işlərinə elmi rəhbərlik etmişlər, AMEA-nın müxbir üzvü, prof. B.T.Bilalov Bakı Dövlət Universitetində; prof. Ədalət Axundov və prof. Həmidulla Aslanov Gəncə Dövlət Universitetində yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının sədrləri olmuşlar. Eləcədə AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Vaqif Quliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AAK-ın Rəyasət Heyətinin üzvü; AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Kamil Aydzadə Riyaziyyat və Mexanika üzrə Ekspert Şurasının sədri və professorlar: Həmidulla Aslanov, Hidayət Hüseynov, Soltan Əliyev, Vəli Qurbanov, Alik Nəcəfov, Nazilə Rəsulova, Qabil Əliyev Ekspert Şurasının üzvləri kimi fəaliyyət göstərmişlər.

Azərbaycan MEA Prezidentinin 25 noyabr 2016-cı il tarixli 644 sayılı Sərəncamına əlavədə Ali təhsil müəssisələrində yaradılmış SABAH qruplarında təhsil alan tələbələrin AMEA-nın elmi müəssisələrində təcrübəkeçmə planına uyğun olaraq, Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetindən 28 tələbə Riyaziyyat və Mexanika İnstitutuna göndərilmişdir.

01 dekabr 2016-cı ildən 31 may 2017-ci il tarixə qədər Elmi Şurada təsdiq edilmiş proqramlar üzrə təcrübə dərsləri aparılmışdır.

AMEA-nın Rəyasət Heyətinin 07 sentyabr 2016-cı il tarixli 10/2 sayılı qərarına əsasən Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun magistraturasına 4 nəfər qəbul olunmuşdur: Riyazi analiz ixtisası üzrə-Cəfərova Səbinə, Dadaşova Gülqayıt; Diferensial tənliklər ixtisası üzrə -Fərhadova Yətər; Optimal proseslərin riyazi nəzəriyyəsi ixtisası üzrə- Şirinova Nərmin. Magistraturada plan üzrə aşağıda göstərilən tədris fənnlərindən "Fənn Proqramları" tərtib edilmiş və İnstitutun Elmi Şurasında təsdiq olunmuşdur:

1. Riyaziyyatın müasir problemləri - **AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Rauf Hüseynov;**
2. Riyaziyyatın tarixi və metodologiyası -**f-r.e.d., prof. Misir Mərdanov;**
3. Qeyri-xətti analiz - **f-r.e.d., prof. Həmidulla Aslanov;**
4. Xətti cəbr və strukturlar - **f-r.e.n., dos. Əli Babayev;**
5. Harmonik analiz - **AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Bilal Bilalov;**
6. Xüsusi törəmli tənliklər üçün Koşi sərhəd məsələsi - **r.e.d., prof. Ədalət Axundov;**

7. Optimal idarəetmə nəzəriyyəsində maksimum prinsipi və optimallıq şərtləri - **f-r.e.d., prof. Telman Məlikov.**

Riyaziyyatın inkişafı və müasir dünyada geniş tətbiqi, istər müasir texnologiyalar sahəsində, istər iqtisadiyyatda və istərsə də cəmiyyətin digər fəaliyyət sahəsində yüksək ixtisaslı dərin riyazi biliyə malik kadrların yetişdirilməsini tələb edir. Respublikamızda riyaziyyat sahəsində gələcək elmi-pedaqoji və digər kadrların hazırlanması baxımından gənc nəsil arasında riyaziyyat elminin təbliğinin böyük əhəmiyyəti var. Riyaziyyatın yaradıcılıq və tətbiq imkanlarını müasir şagirdlərə aşlamaq üçün onun populyarlaşdırılmasının xüsusi əhəmiyyəti var. Populyar mühazirələr, dərgilər və kiçik həcmli kitabçalar riyaziyyata şaqların marağını artırır və onun praktiki əhəmiyyətini dərk etməyə kömək edir. Bunu əsas tutaraq, AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu nəzdində "Gənc riyaziyyatçılar məktəbi" yaradılmış və 02 mart 2017-ci il tarixindən xüsusi fəaliyyət proqramı ilə işə başlamışdır. İndiyə kimi 14 iclas keçirilib, onlardan 11 mühazirə, 3 seminar. Seminarlardan birini Bakı-Dəyanət liseyinin şagirdi aparmışdır. Mühazirələr Youtuba yerləşdirilir. İnstitutun əməkdaşları Vidadi Mirzəyev, Telman Qasimov, Əbdürrəhim Quliyev, Eminağa Məmmədov, İbrahim Məhərov, Əkbər Həsənov mühazirələri aparmışlar. Bakı şəhər məktəblərinin xüsusi riyazi qabiliyyəti olan şagirdləri və müəllimləri mühazirələrdə iştirak edirlər.

BEYNƏLXALQ ƏLAQƏLƏR.

2017-ci ildə İnstitut M.V.Lomonosov ad. Şimal (Arktik) Federal Universiteti (Rusiya, Arxangelsk şəh.) və Voloqda Dövlət Universiteti ilə (Rusiya, Voloqda şəh.) birgə əməkdaşlıq haqqında elmi müqavilə bağlanmış, eləcədə bir çox xarici ölkələrin aparıcı elmi mərkəzləri ilə qarşılıqlı elmi əlaqələrini davam etdirmişdir:

- "Neftin və qazın hidrodinamika məsələlərinin tədqiqi, yeni neftqazçıxarma texnologiyalarının tədqiqi və işlənməsi" Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyası; Neftqazçıxarma Proseslərinin Sistemli Tədqiqatlar İnstitutu (Moskva);
- "Neftin qalan ehtiyatlarının laydaxili qazəmələgətirmə ilə çıxarılması texnologiyasının işlənməsi" New Mexico Institute of Mining and Technology (ABŞ);
- "Neftmədən mexanikası məsələlərinin tədqiqi; yeni neftqazçıxarma texnologiyalarının tədqiqi və işlənməsi" GCC Group Inc.(Pekin).

AMEA-nın müxbir üzvü, t.e.d. Qeyrani Pənahov, dos. Eldar Abbasov.

- "Müxtəlif sinif şaxələnən təsadüfi proseslərin tədqiqi" İvano Franko ad. Lvov Milli Universiteti (Lvov). **f-r.e.d., prof. Soltan Əliyev.**
- "Funksional fəzalar nəzəriyyəsi və harmonik analizin problemləri" REA V.A.Steklov ad. Riyaziyyat İnstitutu (Moskva). **AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Vaqif Quliyev.**
- "Approksimasiya və freym nəzəriyyəsinin bəzi məsələləri" Danimarka Texniki Universiteti (Danimarka). **AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Bilal Bilalov.**
- "Dəyişən dərəcəli fəzalarda elliptik tip tənliklər üçün aradan qaldırma və approksimasiya məsələləri" (İtaliya). **f-r.e.d., prof. Fərman Məmmədov.**

Hesabat ilində İnstitutun keçmiş əməkdaşları: İlham Əliyev, Anar Dosiye, Fəxrəddin Abdullayev, Surxay Əkbərov, Varqa Kələntərov, Heybətqulu Mustafayev, Daniyal İsrailov, Rauf Əmirov, Kamal Soltanov, Oqtay Muxtarov, Sədulla Cəfərov, Azər Xanməmmədov, Xanlar Məmmədov, Azər Kərimov, Mənsur İsmayılov, Manaf Manafov və b. Türkiyənin aparıcı elm və təhsil müəssisələrində və Mübariz Qarayev isə Səudiyyə Ərəbistanının Kral Universitetində fəaliyyətlərini davam etdirmişlər.

2017-ci ilin birinci yarımilliyində Respublikadan kənarında beynəlxalq elmi konfrans, simpozium və seminarlarda aşağıda adları çəkilən alimlərimiz iştirak etmişlər:

1.	İsmayılov Vüqar Elman oğlu	Böyük Britaniya
2.	Bilalov Bilal Telman oğlu	Türkiyə, İstanbul ş. Rusiya Ufa ş.
3.	Aslanov Ramiz Mütəllim oğlu	Rusiya Tolyati ş. Voloqda ş.
4.	Quliyev Vaqif Sabir oğlu	Rusiya, Rostov ş. Türkiyə, Kırşehir ş.
5.	Bəndəliyev Rövşən Əlifəğa oğlu	Rusiya, Rostov ş.
6.	Əliyev Soltan Əli oğlu	Ukrayna, Lvov ş.
7.	Hacıyev Tahir Sədi oğlu	Ukrayna, Lvov ş.
8.	Nəbiyev İbrahim Mayıl oğlu	Rusiya Ufa ş.
9.	Babayev Əli Əvəz oğlu	Rusiya, Moskva ş.
10.	Pənahov Qeyrani Minhac oğlu	Rusiya, Ufa ş. Çin Xalq Resp.
11.	Abbasov Eldar Mehdi oğlu	Çin Xalq Resp.

Elektron elmin vəziyyəti

Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun İnternet səhifəsi www.imm.az adı altında bütün məlumatları 3 dildə (Azərbaycan, ingilis və rus dillərində) təqdim edir. Veb səhifənin ana menyusu 21 bölmədən və 10 alt kateqoriyadan ibarətdir.

Əsas aşağıdakı işləri qeyd etmək olar: Elmi Şuranın iclasları, ümuminstitut seminarı, görüşlər, dissertasiyaların avtoreferatları, əməkdaşların elmi əsərləri haqqında məlumatlar müntəzəm olaraq veb-saytı "Xəbərlər" bölməsində yerləşdirilir. Konfranslar bölməsinə AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu və Sumqayıt Dövlət Universiteti ilə birgə Sumqayıt Dövlət Universitetinin 55 illiyinə həsr olunmuş "Riyaziyyatın nəzəri və tətbiqi problemləri" adlı Beynəlxalq elmi konfrans (25-26 may 2017 il) haqqında- elanı, açılışı, gedişatı və bağlanması üzrə geniş məlumat verilmişdir.

2017-ci ilin birinci yarımilliyində www.imm.az saytına baxış sayı 282.000-ə yaxındır.

NƏŞRIYYAT FƏALİYYƏTİ

Elmi müəssisənin adı	Kitab. monoqr., məqalələrin, tezislərin ümumi sayı	Kitablar	Monoqrafiyalar	Məqalələr	Tezislər	O cümlədən xaricdə dərc olunmuşdur					Dərslilər və elmi-kütləvi nəşrlər	İsnadlar
						Kitablar	Monoqrafiy.	Məqalələr	Tezislər	İmpakt faktorlu jurn. dərc olun. məqal.		
2017	168	1	-	105	62	1		58	29	26		

Hesabat müddətində İnstitut əməkdaşlarının **168** elmi işi, onlardan **105** məqalə, o cümlədən xaricdə **58**, impakt faktorlu olan jurnallarda **26** məqaləsi və **62** tezisi (onlardan **29**-u xaricdə) və 1 dərs vəsaiti (xaricdə) çap olunmuşdur.

2017-ci ilin yarısında İnstitutda 4 elmi jurnal çap olunmuşdur:

1. "AMEA-nın Xəbərləri" cild 37, №1, 2017-ci il.
2. "RMI-nın Əsərləri" cild 42, №1, 2016-cı il.
3. Azerbaijan Journal of Mathematics. vol.7, №1 və vol.7, №2, 2017.
4. Caspian Journal of Applied Mathematics, Ecology and Economics. vol.4, №2, 2016.

Institut alimləri tərəfindən aşağıdakı dərs vəsaiti dərc olunmuşdur:

Асланов Р.М., Нижников А.И., Муханова А.А., Муханов С.А., Мурадов Т.Р.. "Высшая математика" (задачник) учебное пособие с грифом УМО пятитомник, 5.1. Москва, Изд-во Прондо, 2017, 328 стр.

KEÇIRILMIŞ KONFRANSLAR, SEMINARLAR VƏ YUBILEYLƏR

25-26 may 2017 il tarixində AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu və Sumqayıt Dövlət Universiteti ilə birgə Sumqayıt Dövlət Universitetinin 55 illiyinə həsr olunmuş "Riyaziyyatın nəzəri və tətbiqi problemləri" adlı Beynəlxalq elmi konfrans keçirmişdir. Konfransda dünyanın müxtəlif ölkələrin (Rusiya, Ukrayna, Türkiyə, Gürcüstan) tanınmış alimləri iştirak etmiş və plenar məruzələrlə çıxış etmişlər. Konfransda 5 plenar məruzə dinlənilmişdir.

İnstitut əməkdaşları iştirak etdikləri Respublikada və xaricdə keçirilən digər elmi tədbirlərdən aşağıdakıları sadalamaq olar:

- "Modern Methods, Problems and Applications of Operator Theory and Harmonic Analysis VII" Beynəlxalq konfrans 23-28 aprel 2017, Rusiya, Rostov;
- "Научное наследие Карла Фридриха Гауса в развитии современной математики" (посв. 240-летию со дня рождения) VIII международная научная конференция. Тольятти 26-29 апреля 2017 г.;
- AMEA Rəyasət Heyəti, AR Təhsil Nazirliyi və AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun təşkilatçılığı ilə "Program mühəndisliyini aktual elmi-praktiki problemləri" İ respublika konfransı 17 may 2017;
- International scientific-practical conference modern mathematics and its applications. 18–20 May 2017, Ufa;
- Международная математическая конференция по теории функций, посвященная 100-летию чл.-корр. РАН СССР А.Ф.Леонтьева г. Уфа, 24 – 27 мая 2017;
- "Riyaziyyatın nəzəri və tətbiqi problemləri" beynəlxalq elmi konfrans, 25-26 may 2017-ci il, Sumqayıt, Azərbaycan;
- XXIX International Conference Problems of Decision Making under Uncertainties, Ukraine, 2017;
- "Müasir təbiət elmlərinin aktual problemləri" üzrə "Ümümmilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümünə" həsr olunmuş beynəlxalq elmi konfrans, Gəncə Dövlət Universiteti, 2017;
- "10-ое Смирновское чтение по логике" beynəlxalq elmi konfrans. Moskva, 12-18 iyun 2017.

İnstitutun əməkdaşları xarici ölkələrin bir sıra nüfuzlu elmi jurnallarının redaksiya heyətinin üzvü və rəsmi rəyçisi olmuşlar:

- **AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Misir Mərdanov** "Чебышевский сборник" və "TWMS Journal of Applied Mathematics" (TurkishWorld Mathematical Society) jurnallarının redaksiya heyətinin üzvü.

- **AMEA-nın müxbir üzvü Vaqif Quliyev** "Eurasian Mathematical Journals", "Fractional Differential Calculus" beynəlxalq jurnallarında redaksiya heyətinin üzvüdür.
- **professor Vaqif Hacıyev** "Engineering and architectural sciences of Balkan, Caucasus" (Türkiyə) redaksiya heyətinin üzvü;
- **professor Qabil Əliyev** "International Journal Polimers Research" (ABŞ) və "International Journal of Applied Geoinformations" (Kanada) redaksiya heyətinin üzvü;
- **AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Bilal Bilalov** "American Mathematical Society", "Applied Mathematics Letters" (Elsevier), "Proceedings of the Estinoan Academy of Sciences" və "Journal of Applied Mathematics and Computing" (Springer) jurnallarının rəyçisidir;
- **professor Lətif Talıblı** "International journal of Faique-Elsevier" və "Simulation Modeling Practice and Theory" (Kanada) jurnallarının rəyçisidir;
- **professor Məmməd Bayramoğlu** "Balkan Journal of Mathematics" redaksiya heyətinin üzvüdür;
- **professor Əkbər Əliyev** "Elektronik Journal of Differential Equations" (ABŞ), "Turkish Mathematical Journal"; "Vyetnam Mathematical Journal", "Cocent Mathematics" jurnallarının rəyçisidir;
- **r.e.d. Araz Əliyev** "Pure and Applied Mathematics" "Mathematics and Statistics" jurnallarının rəyçisidir;
- **professor Tahir Hacıyev** "British Journal of Mathematics", "Journal Advanced of Mathematics" və "Applied Mathematics" (ABŞ) jurnallarının rəyçisidir;
- **dosent Rövşən Bəndəliyev** "Journal of Mathematics Reshearch" (Kanada) jurnalında redaksiya heyətinin üzvü, "Complex variables and Elliptic Equations", "Turkish Journal of Mathematics" jurnallarının rəyçisidir;
- **dosent Cavanşir Həsənov** "Journal of Mathematics and System Science"; "The Scientific World Journal", "Journal of Inequalities and Applications", "Journal of Modern Education Review Academic Star Publishing Company" jurnallarının rəyçisidir;
- **f-r.e.d. Fərman Məmmədov** "Journal of Funcsion Spaces" (ABŞ), "Boundary Value Problems" və "Journal of Inequalities and Applications" (Almaniya), "Complex Variable and Elliptic Equations" (İtaliya), "British Journal of Mathematics", "International Journal of Applied Mathematics" (ABŞ) jurnallarının rəyçisidir.

DƏVƏTLİ MƏRUZƏLƏR:

19.05.2017-26.05.2017-ci il tarixlərində "Başqırdıstan Dövlət Universitetinin Sterlitamak Filialında keçirilən "Modern Mathematics and its Applications" beynəlxalq konfransda "Statistical convergence, its generalizations, continuous variant, and applications to Fourier-Stieltjes transform" mövzusu üzrə plenar məruzə ilə çıxış etmişdir.

R.e.d. Vüqar İsmayılov 02.03.2017-18.03.2017 tarixlərində Böyük Britaniyanın Oksford Universitetinin dəvəti ilə elmi ezamiyyətdə olmuş, Funksional analiz seminarında "Representation of $C(X)$ as a sum of its subalgebras and some applications" mövzusunda 1 saatlıq mühazirə oxumuşdur. Mühazirənin qısa məzmunu və məqsədi Oksford Universitetinin saytında qoyulmuşdur (bax: <https://www.maths.ox.ac.uk/node/24710>).

AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Vaqif Quliyev Rusiyanın Rostov vilayətində 23-28 aprel 2017-ci il tarixində keçirilmiş "Modern Methods, Problems and Applications of Operator Theory and Harmonic Analysis VII" Beynəlxalq konfransında plenar məruzə ilə çıxış etmişdir.

P.e.d., prof. Ramiz Aslanov Rusiya Federasiyasının Elm Təhsil Nazirliyinin Tolyatti Dövlət Universitetində keçirilən "Riyaziyyat. Təhsil. Mədəniyyət." (K.F.Qausun anadan olmasının 240 illiyinə həsr olunmuş) VII Beynəlxalq konfransda "Müasir riyaziyyatın inkişafında karl Fridrix Gaussun elmi irsi" plenar məruzə ilə çıxış etmişdir.

AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Misir Mərdanov 25-26 may 2017 il tarixində AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu Sumqayıt Dövlət Universiteti ilə birgə keçirdiyi "Riyaziyyatın nəzəri və tətbiqi problemləri" adlı Beynəlxalq elmi konfransda plenar məruzə ilə çıxış etmişdir.

AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Misir Mərdanov 9 iyun 2017-ci ildə Xaçmazda Heydər Əliyev Mərkəzində və Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun təşkil etdiyi "İdeoloji, sosial və elmi maarifləndirmə" proqramı üzrə "İlham Əliyev və dövlət siyasətinin prioritet istiqamətləri" mövzusunda məruzə ilə çıxış etmişdir.

ELMI KADRLARIN HAZIRLANMASI

İnstitutda **13 doktorant**, onlardan **7-si əyani**, **23 dissertant**, onlardan **8 elmlər doktoru** və **23 fəlsəfə doktoru** hazırlığı üzrə çalışır.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında AAK-ın 21 yanvar 2017-ci il tarixli 21-Nəli Əmri əsasında İnstitutun nəzdində elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün D 01.111 dissertasiya şurası aşağıdakı dörd ixtisas üzrə fəaliyyət göstərir: 1202.01-Analiz və funksional analiz, 1211.01-Diferensial tənliklər, 1214.01-Dinamik sistemlər və optimal idarəetmə, 2002.01-Deformasiya olunan bərk cism mexanikası.

2017-ci ilin yarımilliyində **5** nəfər müdafiə etmiş, onlarda **2-i** elmlər doktoru və **3** fəlsəfə doktoru. Hazırda dissertasiya şurasında elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün **16** iş vardır.

MADDİ TEXNİKİ TƏCHİZAT VƏ MALIYYƏ MƏSƏLƏLƏRİ

2017-ci ildə İnstitut üçün 3 ədəd avtomatik ekran ,7 ədəd kondisioner, 2 ədəd internet paylayıcı TP-LİNK, 1 ədəd proyektor, 2 ədəd notebook, 4 ədəd yeni müasir tipli kompüter dəsti, 4 ədəd lazer printeri, 10 ədəd yazı lövhəsi, 1 ədəd universal nərdivan, 50 ədəd stul, 4 ədəd kreslo, 20 ədəd kompüter stolu alınmış və şöbələrin istifadəsinə verilmişdir. İnstitutun V,VI mərtəbələrinin otaqlarında tam təmir işləri, eyni zamanda istilik, elektrik, su, kanalizasiya sistemində təmir işləri aparılmış, şöbələrə internet xətləri çəkilmiş,il boyu şöbələrdə normal iş şəraiti təmin edilmişdir.

TƏLTİF VƏ MÜKAFATLAR

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, prof. Vaqif Quliyev AMEA-nın Fəxri Fərmanı ilə təltif edilmişdir.

AMEA-nın müxbir üzvü, prof. Bilal Bilalova Gəncə Dövlət Universitetinin fəxri doktoru adı verilib.

AMEA Prezidentinin 16 may 2017-ci il tarixli 282 sayılı Sərəncamı ilə Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun I-ci kurs magistrantı Yeter Müzakir qızı Fərhadova "Magistr-2017" müsabiqəsinin qalibi olmuş və 3-cü yer tutduğu üçün ona 500 manat pul mükafatı verilmişdir.

ELMI ŞURANIN FƏALİYYƏTİ

İnstitutun **Elmi Şurası** əməkdaşların fundamental sahələrində aparılan elmi-tədqiqat işlərini koordinasiya edir. Ölkəmizin elmi tutumlu strateji problemlərinin həllində İnstitutun elmi potensialından istifadə edərək, Dövlət Proqramlarının və müvafiq Tədbirlər Planının icrası ilə əlaqədar elmi-tədqiqat və elmi-texniki işlər yerinə yetirilmiş və Elmi Şurada mütəmadi olaraq müzakirə edilmişdir.

2017-cı ilin yarımilliyində İnstitutun Elmi Şurasının 9 iclası keçirilmişdir.

Elmi Şuranın iclaslarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, AMEA Rəyasət Heyətinin aidiyyəti qərar və sərəncamlarının İnstitutun elmi-tədqiqat işlərinin planı, kadr məsələləri, (doktorant, dissertant, magistr), yubileylər, təltiflər, nəşr fəaliyyəti, Beynəlxalq seminarın keçirilməsi, ezamiyyətlər, şöbələrin fəaliyyəti, elm və texnikanın yeni nailiyyətləri, birgə elmi-texniki əməkdaşlıq, İnstitutun elektron saytının fəaliyyəti, əməkdaşların eləcədə doktorant və dissertantların attestasiyası, elmi işçilərin tutduqları vəzifələrə yenidən seçilmələri,

Thomson Reuters siyahısında olan jurnallarda dərc olunmuş məqalələrə görə müəlliflərin mükafatlandırılması və s. kimi məsələlər müzakirə olunmuşdur.

Hesabat müddətində riyaziyyat və mexanika istiqamətləri üzrə ümuminstitut seminarı, 8 daimi elmi seminar fəaliyyət göstərmiş, mexanika üzrə Birləşmiş seminar da öz fəaliyyətini davam etdirmişdir. Bu seminar da müdafiəyə çıxarılan fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının ilkin müzakirələri, Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun, Respublikanın digər elmi mərkəzlərinin əməkdaşları tərəfindən alınmış yeni və mühüm nəticələr də müzakirə edilmişdir.

Hesabat dövründə Ümuminstitut seminarı öz işini fasiləsiz olaraq, davam etdirmiş, seminarın iclaslarında İnstitut əməkdaşları ilə yanaşı xarici ölkələrdən gəlmiş tanınmış alimlərin də məruzələri dinlənilmişdir:

- 24 may 2017-ci il tarixində M.V.Lomonosov ad. Moskva Dövlət Universitetinin professoru **Andrey Fursikov** "Navie-Stoks sistemi üçün bir optimal idarəetmə məsələsi".
- 04 may 2017-ci il tarixində M.V.Lomonosov ad. Moskva Dövlət Universitetinin mexanika-riyaziyyat fakültəsinin "Riyazi analiz" kafedrasının professoru **Qaraxan Mirzəyev** "Ümumiləşmiş Yakobi matrisləri polinomial əmsallı adi diferensial operatorların matris göstərilişi kimi".

KITABXANA

Kitabxananın oxucuların sayı 165 nəfərdir. Yarım il ərzində kitabxanaya davamiyyət 1903, ədəbiyyatın verilməsi-1128 nüsxədir. Məlumat-biblioqrafiya işi 2017-cı ilin 1-ci yarısında 3 tematik sərqi keçirilmişdir. Burada 133 ədəbiyyat nümayiş etdirilib. Biblioqrafik sorqu-52. Kitabxanaya elmi ədəbiyyatın daxili 207 nüsxədir. Bunlardan kitab və kitabcalar -27. Dissertasiya kartotekasına 10 kart daxil edilib.

AMEA RMİ-nin direktoru

**AMEA-nın müxbir üzvü,
prof. Misir Mərdanov**